

УДК 811.112.2'276.3-053.6/.81:81'25
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/99-1-65>

Оксана ЗУБАЧ,
orcid.org/0000-0003-1884-6875
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри німецької філології
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(Луцьк, Україна) subach@vnu.edu.ua

Олена ШИЙКА,
orcid.org/0009-0005-9276-2196
студентка V курсу факультету іноземної філології
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(Луцьк, Україна) olenashyika2003@gmail.com

ПЕРЕКЛАД МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ СУЧАСНОЇ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

У статті досліджено особливості функціонування молодіжного сленгу сучасної німецької мови та специфіку його перекладу українською мовою. Молодіжний сленг розглядається як динамічна соціолінгвістична підсистема, що відображає соціокультурні трансформації, мовну поведінку молоді та процеси формування її ідентичності. Його розвиток зумовлений глобалізаційними й цифровими процесами, а також активною міжкультурною взаємодією, що спричиняє постійне оновлення лексичного складу та появу нових мовних одиниць.

У дослідженні застосовано методи лексико-семантичного аналізу, зіставлення, опису та узагальнення, що дозволили систематизувати основні характеристики сленгових одиниць і виявити їх перекладацькі особливості. Особливу увагу приділено проблемі досягнення еквівалентності під час перекладу сленгових одиниць, яка ускладнюється їхньою культурною специфікою, експресивністю та відсутністю прямих відповідників у мові перекладу.

У результаті встановлено, що молодіжний сленг характеризується високою динамічністю, соціальною маркованістю та контекстуальною залежністю, що суттєво ускладнює процес перекладу. Обґрунтовано, що досягнення повної еквівалентності є обмеженим, у зв'язку з чим перекладач має орієнтуватися на функціональну еквівалентність і прагматичний ефект висловлювання.

Доведено доцільність комплексного застосування перекладацьких трансформацій, зокрема описового перекладу, генералізації, антонімічного перекладу, компенсації та функціональної заміни. Використання зазначених стратегій забезпечує адекватну передачу змісту, експресивності та комунікативного ефекту оригіналу, що є важливою умовою ефективного перекладу молодіжного сленгу.

Ключові слова: молодіжний сленг, сучасна німецька мова, перекладацькі трансформації, функціональна еквівалентність, прагматичний аспект, соціолінгвістичні особливості.

Oksana ZUBACH,
orcid.org/0000-0003-1884-6875
Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor at the Department of German Philology
Lesya Ukrainka Volyn National University
(Lutsk, Ukraine) subach@vnu.edu.ua

Olena SHYIKA,
orcid.org/0009-0005-9276-2196
5th-year student at the Faculty of Foreign Philology
Lesya Ukrainka Volyn National University
(Lutsk, Ukraine) olenashyika2003@gmail.com

TRANSLATION OF YOUTH SLANG IN CONTEMPORARY GERMAN LANGUAGE

The article examines the peculiarities of the functioning of youth slang in contemporary German and the specifics of its translation into Ukrainian. Youth slang is considered a dynamic sociolinguistic subsystem that reflects socio-cultural transformations, the linguistic behavior of young people, and the processes of identity formation. Its development is driven by globalization and digitalization, as well as active intercultural interaction, which leads to the continuous renewal of vocabulary and the emergence of new linguistic units.

The study employs methods of lexical-semantic analysis, comparison, description, and generalization, which made it possible to systematize the main characteristics of slang units and identify their translation features. Particular attention is paid to the problem of achieving equivalence in the translation of slang units, which is complicated by their cultural specificity, expressiveness, and the lack of direct equivalents in the target language.

The findings indicate that youth slang is characterized by high dynamism, social markedness, and contextual dependence, which significantly complicates the translation process. It is substantiated that achieving full equivalence is limited; therefore, the translator should focus on functional equivalence and the pragmatic effect of the utterance.

The study demonstrates the effectiveness of the combined use of translation transformations, including descriptive translation, generalization, antonymic translation, compensation, and functional substitution. The application of these strategies ensures an adequate transfer of meaning, expressiveness, and the communicative effect of the original, which is a key condition for the successful translation of youth slang.

Key words: youth slang, contemporary German, translation transformations, functional equivalence, pragmatic aspect, sociolinguistic features.

Постановка проблеми. Молодіжний сленг є динамічним і невід’ємним складником мовної системи та відображає зміни в суспільстві, ціннісні орієнтації молоді, а також її ставлення до різних соціальних явищ. Він виступає не лише засобом комунікації, а й інструментом самоідентифікації, групової диференціації та мовних експериментів, формуючи особливий соціолект із притаманними йому лексико-семантичними, прагматичними та стилістичними характеристиками. У сучасних умовах стрімкого розвитку глобалізаційних і цифровізаційних процесів мова молоді активно поповнюється новими лексичними одиницями, що ускладнює їхнє розуміння та адекватний переклад. У зв’язку з цим виникає проблема перекладу молодіжного сленгу сучасної німецької мови, який характеризується високою динамічністю, соціальною маркованістю та залежністю від культурного контексту. Забезпечення еквівалентності при перекладі таких одиниць українською мовою є складним завданням, що потребує поглибленого лінгвістичного аналізу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика функціонування та перекладу молодіжного сленгу посідає важливе місце в сучасних лінгвістичних дослідженнях. Питання німецького молодіжного соціолекту (*Jugendsprache*) детально висвітлено у працях Г. Генне, Е. Нойланда і Г. Льоффлера, які розглядають його як соціолінгвістичне та культурно-психологічне явище. Лексико-семантичні особливості та специфіку функціонування сленгу досліджували Ю. Бенеке, та Г. Еманн. В свою чергу, аспекти соціальної маркованості, варіативності та гендерних відмінностей окреслено у роботах С. Геркенса та Р. Наве-Герца. Перекладознавчий напрям дослідження, зокрема питання еквівалентності й трансформацій, розкрито в працях В. Балахтар і П. Шлобінського. Незважаючи на значну кількість наукових досліджень у цій галузі, динамічний характер молодіжного сленгу зумовлює необхідність його

подальшого комплексного вивчення, зокрема у функціональному та перекладознавчому аспектах.

Мета статті. Метою дослідження є комплексний аналіз мовних факторів, що визначають функціонування німецького молодіжного сленгу в сучасному комунікативному просторі, а також виявлення його соціолінгвістичних і прагматичних особливостей. У межах дослідження передбачається окреслення специфіки перекладу одиниць молодіжного сленгу з німецької мови українською з урахуванням їхньої культурної зумовленості та контекстуальної залежності.

Виклад основного матеріалу. Мова є одним із найвагоміших здобутків людства та виконує функцію інструмента збереження знань і передання досвіду. Вона є основним засобом реалізації когнітивних процесів, таких як мислення, спілкування та сприйняття навколишнього світу, а також виступає механізмом конструювання соціальної реальності. У цьому контексті мова постає як соціальне явище, що забезпечує як індивідуальний розвиток особистості, так і функціонування суспільних взаємодій. У свою чергу, молодіжний сленг як мовне явище, з одного боку, тісно пов’язаний із літературною мовою, а з іншого – функціонує як окрема мовна підсистема. Більшість науковців розглядає це явище як різновид жаргону, не надаючи йому окремого статусу. Незважаючи на наявність спільних характеристик, між ними простежується низка суттєвих відмінностей. Зокрема, молодіжний сленг вирізняється виразною емоційністю, стрімкою зміною лексики та пріоритетом соціальної самоідентифікації над конспіративною функцією, що зазвичай притаманна традиційним жаргонам.

Німецький молодіжний сленг (*Jugendsprache*) є складною та динамічною складовою сучасної німецької мови. Його формування розпочалося ще на початку XIV століття. У той період сленг позначали терміном «*Rotwelsch*», що виник унаслідок поєднання двох німецьких слів: *rot* у зна-

ченні «помилковий, неправильний» і *welsch* – «іноземний, романський, незрозумілий». Зокрема, останній компонент застосовували для позначення французької мови, яка сприймалася німцями як малозрозуміла. Перші письмові свідчення існування німецького сленгу сягають XVI століття, коли Фрідріх Клуге опублікував словник «*Rotwelsch*». У цій праці було впорядковано лексику кримінального аргю, доповнену етимологічними поясненнями та відповідниками літературною німецькою мовою (*Hochdeutsch*). Важливо зазначити, що політичні та соціально-економічні процеси, особливо впродовж останніх двох десятиліть, виразно віддзеркалюються в мові. Як наслідок, найгостріші суспільні проблеми також швидко знаходять місце в молодіжному мовленні, багатому на стилістично марковану лексику.

У науковому дискурсі молодіжний сленг німецькомовних країн, таких як Німеччина, Австрія та Швейцарія, позначається цілою низкою дефініцій, серед яких найпоширенішою є «молодіжна мова» (*Jugendsprache*). Поряд із цим дослідники вживають такі терміни, як *Jugenddeutsch*, *Jugendslang*, *Szenesprache* чи *Sprechweise der Jugendlichen* («спосіб мовлення молоді»). Варто зауважити, що деякі німецькі науковці, такі як Г. Генне та Е. Нойланд, свідомо уникають понять «сленг» або «жаргон», вбачаючи в них певний негативний підтекст, і натомість пропонують використовувати нейтральне визначення *Jugendsprache* (Henne, 2011; Neuland, 2008).

Німецькомовна молодь часто вирізняється не лише зовнішніми характеристиками та поведінкою, але й особливим стилем мовлення, який контрастує із загальноприйнятою мовною нормою. Особливості молодіжного сленгу зумовлені інтелектуальним і соціальним становленням молодого покоління, яке формує специфічні мовленнєві практики. Швейцарський мовознавець Г. Лoeffler зазначає, що молодому поколінню завжди характерна тенденція до свідомого порушення усталених мовних норм. Це сприяє появі метафоричних найменувань, нових мовних засобів та ідіом. Такі мовні явища часто розглядаються як вульгаризми або жаргонізми, хоча при цьому ігнорується той факт, що молодіжний сленг має обмежений характер як у часовому, так і в регіональному вимірах. Відповідно, кожне покоління виробляє власний, характерний для свого часу набір уживаних лексичних одиниць (Löffler, 2010).

Зростання впливу молоді на суспільні процеси в Німеччині зумовило зміцнення статусу молодіжного сленгу в загальній структурі мови. У сучасній лінгвістиці особливий інтерес викликає соці-

олектичний аспект, який охоплює сукупність мовних субстандартів різного рівня кодифікації, включно з молодіжним сленгом. У сучасному мовознавстві значна кількість наукових розвідок присвячена аналізу лексику окремих соціальних і соціально-професійних груп, зокрема студентського сленгу, учнівської молоді, футбольних уболівальників, а також інтернет- і комп'ютерного сленгу. Характерною рисою молодіжного соціолекту є відображення ментальності покоління, що перебуває в стані вікової трансформації. Сленгові одиниці тут виступають засобом вербалізації специфічного досвіду, притаманного періоду між дитинством і зрілістю (Webster's New Encyclopedic Dictionary, 1995: 1210). Німецький молодіжний сленг функціонує як специфічна підсистема мови, характерні ознаки якої найяскравіше простежуються у лексико-семантичній структурі. Водночас у колі дослідників-германістів досі тривають дискусії щодо визначення та класифікації цих особливостей. Згідно з поглядами Ю. Бенеке, попри внутрішню неоднорідність цього лінгвістичного феномену, цілком реально окреслити загальноприйнятну систему ознак, властивих стилю мовлення молоді (Beneke, 1995).

Серед ключових характеристик цього лінгвістичного явища дослідники виділяють передусім активне вживання «модних слів» (*Modewörter*), що слугує ідентифікатором приналежності до відповідної вікової спільноти (наприклад, *Kiste* у значенні «мотоцикл» або *setzen* як «сваритися»). Такі лексеми мають виражений тимчасовий характер, адже швидко з'являються в мовленні, проте так само стрімко виходять із активного вжитку, поступаючись місцем новим одиницям. Ще однією важливою рисою є семантична деривація, при якій загальновідомі слова набувають нових значень у молодіжному середовищі (зокрема, *Kralle* – «рука», *Kalkleiste* – «людина похилого віку»). Крім того, німецькому сленгу властива насиченість пейоративними одиницями. Саме наявність великої кількості слів із негативним забарвленням (наприклад, *verpissen* – «йти геть», *entkorken* – «позбавляти цноти») стає об'єктом критики через ймовірний деструктивний вплив на загальнолітературну норму (Chun, 2007: 17).

На сучасному етапі наукове осмислення молодіжного сленгу істотно змінюється: замість категоричного несприйняття воно дедалі частіше трактується як чинник оновлення й розвитку загальнонаціональної мови. З огляду на притаманну мовній системі динамічність, кожне нове покоління поповнює її актуальними лексичними одиницями, які з часом втрачають ознаки «мов-

ного засмічення» та набувають функціональної значущості. Водночас й в суспільстві посилюється толерантне ставлення до молодіжного сленгу, оскільки його розглядають передусім як засіб самовираження, створення новизни, а не як відхилення від норми. Також простежується тенденція поступової інтеграції сленгових одиниць в розмовне мовлення, де вони функціонують як елемент формування експресивних синонімічних рядів. У результаті, раніше зафіксовані ненормативні одиниці переходять у категорію стилістично маркованих засобів, що надають мовленню більшої образності та експресивності. У цьому контексті варто наголосити, що опір проникненню ненормативної лексики помітно слабшає, адже вона поширюється не лише в молодіжному сленгу, а й дедалі частіше з'являється у повсякденному розмовно-побутовому спілкуванні. З огляду на аналіз лексики, така динаміка зумовлена прагненням мовців до самоідентифікації та групового відокремлення, що ілюструють приклади *Trottelmuseum* – «Altenheim» («будинок пристарілих»); *Gummizelle* – «Turnhalle» («спортзал») (Ehmann, 1996: 10).

В широкому психологічному аспекті мова молоді розглянута в працях німецького мовознавця Г. Генне (Henne, 2011: 208). На його думку, молодіжний сленг за допомогою мовних засобів передає специфічне бачення світу, що властиве молодому поколінню та значно відрізняється від мовлення дорослих. Науковець також інтерпретує мову молоді як засіб вираження особливої молодіжної субкультури. Він підкреслює, що молодіжний сленг є явищем, яке згуртовує молодіжні спільноти та відображає своєрідність і різноманіття молодіжних субкультур через мовні засоби. Проте необхідно зазначити, що інтенсивність уживання таких слів у різних молодіжних групах і соціальних прошарках неоднорідна. Ставлення до таких лексем варіюється від активного вживання в певних колах до повного несприйняття та осуду в інших соціальних групах. Загалом сленгові одиниці частіше спостерігаються в мовленні чоловічої статі молоді, ніж жіночої, однак це співвідношення не є сталим і може змінюватися залежно від конкретної молодіжної субкультурної спільноти (Gehrken, 1999: 22).

Психологічна специфіка представників соціально-вікової групи «молодь» простежується й у зоосемії, тобто використанні назв тварин для позначення людей, які зазвичай мають іронічно-оцінний характер. Такі лексичні одиниці слугують засобом образного переосмислення дійсності та часто виконують експресивну функцію, напри-

клад, *Katze* – «ніжна, чутлива дівчина, що потребує уваги», *Dinos* – «батьки». Вагомим чинником виникнення й поширення нових молодіжних сленгізмів вважається їхній гумористично-розважальний ефект, спрямований на співрозмовника (Nave-Herz, 1989: 630). Реалізується це, зокрема, через уживання субстандартної лексики або шляхом переосмислення й перенесення назв зі стандартного (літературного) різновиду німецької мови. Важливо зазначити, що це є одним з найпоширеніших прийомів мовного експериментування молоді, який ілюструє приклади дескриптивної експресії, як-от *Giftzettel* – іронічне сприйняття шкільного атестата (*Zeugnis*) або *Flammenwerfer* – гіперболізована назва запальнички (*Feuerzeug*). До комунікативних середовищ, які слугують джерелами створення подібних «мовних експериментів», належать медіа, сфера моди та музика, де ці мовні явища закріплюються та набувають популярності.

У процесі формування лексики молодіжного сленгу також простежується тенденція до мовної економії. Відомо, що одним із загальних законів розвитку словникового складу є перехід від розчленованих форм до більш компактних, нерозчленованих одиниць. У мовній практиці це проявляється у заміні словосполучень коротшими однослівними номінаціями, які є економнішими з погляду мовного оформлення. Така тенденція сприяє концентрації змісту в межах одного слова, й виразно простежується в молодіжному слензі (наприклад, *Takkolord* – «чоловік у дешевому одязі», *Türstehgrill* – «вуличний обігрівач, зазвичай біля дискотек або барів»). Водночас в дискурсі сучасної німецької мови спостерігається не лише економія мовних засобів, а й часу, що є однією з функцій молодіжного сленгу. Завдяки цьому мовці мають можливість економити час та мовний простір, що реалізується за допомогою абревіацій та різних типів скорочень, а в писемному мовленні – також через вживання численних написів-скорочень: наприклад, *ka* – «без поняття, не знаю» (*keine Ahnung*).

Ще однією характерною рисою німецького молодіжного сленгу є надмірне вживання гіперболічних засобів. У писемному мовленні неординарність таких одиниць додатково акцентується за допомогою графічних прийомів. Таке явище простежується у використанні капіталізації окремих частин слова: *AB-solut* – «mehr gewollt als geglückt»; *AF-FENgeil* – «besonders gut, schön, interessant». Додатковим інструментом посилення значень є механізм подвійної предикації (Nowotnick, 1989: 77). Поєднуючи метафорич-

ність із емоційністю, молодь створює складні лексеми (наприклад, *affenscharf* – «дуже хороший» або *stinkkalt* – «дуже холодно»), де перший елемент виконує роль підсилювача, надаючи вислову емоційної напруги. Популярність гіперболізованих у молодіжному середовищі насамперед зумовлена прагненням надати більшої емоційності комунікації. Натомість негативним наслідком цього процесу можна вважати надмірне використання таких підсилювальних одиниць, що зменшує точність висловлювання.

Сукупність соціальних, психологічних та лінгвальних чинників, що зумовлюють функціонування молодіжного сленгу як динамічної підсистеми мови з високим рівнем експресивності, становить значний виклик для перекладача, особливо в аспекті досягнення еквівалентності під час передачі змісту з німецької мови на українську. Головним завданням будь-якого перекладу є забезпечення його адекватності, яка передбачає точну передачу смислового змісту оригіналу та повну функціонально-стилістичну відповідність перекладу оригінальному тексту (Балахтар, 2011). Адекватність включає лексичну, семантичну та прагматичну точність, що дозволяє зберегти комунікативну ефективність. У цьому контексті еквівалентність перекладу розглядається як відповідність між оригінальним текстом та його перекладом на різних рівнях - лексичному, семантичному та прагматичному. Вона може бути повною або частковою та завжди залежить від комунікативної мети тексту. У випадку перекладу молодіжного сленгу забезпечення еквівалентності ускладнюється через динамічність лексики та її соціокультурні й експресивні функції.

Визначення спільних та відмінних рис між німецьким і українським молодіжним сленгом є важливим етапом перекладацького аналізу. Він дає змогу перекладачеві встановити типові механізми творення та специфіку вживання сленгових одиниць в оригіналі та цільовій мові. Це, своєю чергою, допомагає зосередитися на досягненні функціональної еквівалентності, тобто зберегти в перекладі притаманний оригіналу рівень експресії та комунікативний ефект.

Однією з найхарактерніших спільних рис молодіжного сленгу в обох мовах вважається вживання лексики для виокремлення певної вікової категорії: (нім.) *die Glotze* – «der Fernseher»; (укр.) *телік* – «телевізор». Наступною ознакою є потреба диференціації всередині групи, як умова виникнення молодіжного сленгу: (нім.) *Zocker* – «jmd., der häufig und leidenschaftlich gern Videospiele spielt»; (укр.) *геймер* – «людина, для

якої ігри є основним хобі та способом ідентифікації». Також в німецькому та українському сленгу часто простежується вживання вульгарної лексики: (нім.) *Schwul* – «schlecht»; (укр.) *стрьомний* або *трешовий* – «страшний» або «небезпечний». На протигагу німецькому, український молодіжний сленг демонструє вищий рівень соціальної маркованості: *бандера* – «мешканець заходу України»; *понаїхавший* – «іронічне або негативне позначення внутрішніх мігрантів, які нещодавно прибули до великого міста». Також частотність використання пейоративної лексики у повсякденному мовленні серед української молоді є значно вищою, ніж німецької: (укр.) *дебіл, лох, придурок*; (нім.) *Scheiße, Depp*.

Проблематика перекладу розмовного стилю мовлення, а особливо молодіжного сленгу, має два виміри. З одного боку, перекладачеві не під силу повністю передати культурну специфіку оригіналу, так як мова – це відображення історичного розвитку народу, його культурної самобутності та унікальності. З іншого боку, шляхом перекладу можливо відтворити будь-який зміст, оскільки він виражений саме через мовні засоби.

Зважаючи на те, що молодіжний сленг вважається динамічним і водночас мінливим пластом лексики, відтворення сленгових одиниць з німецької мови на українську становить значний виклик для перекладача. Це пояснюється тим, що жоден словник неологізмів не встигає повною мірою відобразити швидкий розвиток цього лексичного шару. Більше того, лексикографічні джерела не завжди встигають зафіксувати сленгізми, оскільки значна їх частина є нестійкою, швидко втрачає актуальність і виходить з ужитку. Як висновок, ключовою проблемою під час перекладу німецького молодіжного сленгу є пошук актуальних еквівалентів в українській мові. Прикладом наявності безеквівалентної лексики слугує німецький сленгізм *Drachenfutter*, дослівний переклад якого «корм для дракона». Ця лексична одиниця не має прямого відповідника в українській мові й передається лише описово як «подарунок для примирення» або «задобрювальний жест після сварки». Інший приклад ілюструє особливості скорочень і нових мовних форм, що функціонують переважно в підлітковому середовищі. Так, слово *Alter*, яке буквально означає «старий», у сленговому вжитку слугує звертанням до приятеля. Оскільки прямого відповідника в українській мові немає, доцільно застосовувати лексичну заміну – підбирати природний український еквівалент, що виконує ту саму комунікативну функцію. Залежно від контексту, цей сленгізм можна передати українською як «бро» або «чувак».

Використання близьких за значенням лексичних одиниць цільової мови є одним із методів перекладу молодіжного сленгу, описаних німецькими лінгвістами Г. Генне та П. Шлобінські ((Henne, 2011; Schlobinski, 1998). Іншим способом подолання труднощів перекладу сленгової лексики є її відтворення з молодіжної мови на літературну, або так звану «мову дорослих» (*Sprache der Erwachsenen*). Наприклад, вигук *Echt krass!* у літературному перекладі доцільно передати як «дуже вражаюче» або «неймовірно», уникаючи таким чином розмовно-сленгових відповідників «жорстко» чи «капець».

Водночас окрему групу перекладацьких труднощів становлять запозичення, адже сучасний німецький молодіжний сленг активно включає англіцизми. Як наслідок, виникло явище «*Denglisch*», що означає поєднання німецької та англійської лексики. Як зазначено у журналі *Deutsch Perfekt*, серед підлітків поширюється тенденція використання англійських лексичних одиниць замість традиційних німецьких дієслів (Ramadan, 2017: 40). Наприклад, замість *absenden* або *schicken* німецькомовна молодь найчастіше вживає сучасну альтернативу «*posten*» (від англійського *to post* – «відправляти поштою»). Цікавим нововведенням є слово *flaschen*, що походить від англійського «*flash*» («блискавка», (нім.) *Blitz*) і в німецькій мові набуло значень «захоплюватися», «надихатися» або ж «п'яніти». Такі запозичення демонструють процес асиміляції англійської лексики в німецькому молодіжному мовленні й одночасно створюють труднощі для перекладача. Зокрема, відтворення лексем, що позначають вікові та соціокультурні явища, наприклад, сленгова одиниця *Adoleszenz*, що вживається в молодіжному контексті як «період підлітковості». Це німецьке слово в українському перекладі доцільно передавати літературними еквівалентами «підлітковий вік» або «період дорослішання», залежно від контексту. Натомість калькування «адоlescенція» є менш виправданим, оскільки воно може ускладнювати сприйняття тексту цільовою аудиторією.

Ще однією особливістю сучасного німецького молодіжного сленгу є вплив арабської та інших мов, що проявляється у використанні вигуків і запозичень, таких як *Digga* або *Wallah*. Значення слова *Digga* функціонально схоже на *Alter*, оскільки обидва використовуються як звертання до друга, ровесника або знайомого в неформальному спілкуванні. Українськими еквівалентами можуть бути «чувак», «бро» або «брат». Водночас *Wallah* запозичене з арабської мови та є маркером мультикультурного етнолекту «*Kiezdeutsch*», який сформувався в багатокультурних міських

районах Німеччини. Воно служить для підкреслення правдивості сказаного або емоційного підтвердження, приблизно як «клянусь» або «чесне слово». У цьому випадку перекладачу необхідно вдатися до комунікативного перекладу, застосувавши принцип функціональної еквівалентності або ж лексичної заміни.

Таким чином, при перекладі молодіжного сленгу застосовується низка перекладацьких трансформацій, що забезпечують адекватне відтворення значення, експресивності та функціонально-стилістичного навантаження сленгових одиниць. Зокрема, часто використовується описовий переклад, під час якого сленгова лексема замінюється пояснювальним словосполученням, що розкриває її зміст (наприклад, *zugetackert* – «повністю покритий пірсингом»). Для збереження образності застосовується калькування, яке дає змогу відтворити внутрішню форму сленгізму (наприклад, *Tussitoaster* як метафоричне позначення солярію). Щоб забезпечити комунікативну природність висловлення використовується антонімічний переклад, що передбачає заміну лексичної одиниці на її антонім із відповідною граматичною перебудовою (наприклад, *Ich bin total verpeilt* – «я зовсім не розумію», або ж сленговий відповідник: «я не в'їхав в тему»). У випадку узагальнення значення застосовується генералізація, коли конкретні сленгові одиниці передаються більш загальними відповідниками (наприклад, *Baksen* – «гроші», *Cadillac* – «автомобіль»). Важливим є також прийом компенсації, що дозволяє відтворити втрачений стилістичний або емоційний ефект в іншому фрагменті тексту. Окремо варто відзначити запозичення і транскодування, характерні для сучасного молодіжного мовлення, особливо англійських одиниць. Ефективним способом перекладу є й функціональна заміна, коли добирається український відповідник із тією ж комунікативною функцією. Не менш поширеним є також метафоричне переосмислення, яке забезпечує передачу сленгу через образні відповідники зі збереженням його експресивності.

Висновки. Таким чином, можна підсумувати, що молодіжний сленг сучасної німецької мови є динамічною та соціокультурно зумовленою підсистемою, яка відображає зміни в суспільстві, а особливо в свідомості молоді. Його переклад українською мовою ускладнюється через відсутність прямих еквівалентів, високу експресивність і культурну специфіку лексичних одиниць. У цьому контексті досягнення повної еквівалентності є складним, тому перекладач змушений орієнтуватися на контекст і прагматичну функцію

сленгу. Основними перекладацькими стратегіями виступають описовий переклад, калькування, антонімічний переклад, генералізація, компенсація, запозичення та функціональна заміна. Найдієвішим методом є комплексне застосування цих трансформацій для досягнення функціональної еквівалентності та збереження комунікативного ефекту оригіналу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Henne, H. *Jugend und ihre Sprache: Darstellung, Materialien, Kritik*. Berlin: Walter de Gruyter, 2011. 399 S.
2. Neuland, E. *Jugendsprache*. Tübingen, Basel: Francke Verlag, 2008. 222 S.
3. Löffler, H. *Germanistische Soziolinguistik: Grundlagen der Germanistik*. 4., neu bearbeitete Auflage. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2010. 222 S.
4. Webster's New Encyclopedic Dictionary: youth. Rev. ed., 1995. P. 1210.
5. Beneke, J. Untersuchung zu ausgewählten Aspekten der sprachlich-kommunikativen Tätigkeit Jugendlicher [Електронний ресурс]. URL: <http://duepublico.uni-duisburg-essen.de/servlets/DerivateServlet/Derivate-17213>.
6. Chun, M. *Jugendsprache in den Medien: Eine jugendsprachliche Analyse von Jugendromanen, Hip-Hop-Texten und Kinofilmen*. Saarbrücken: VDM Dr. Müller, 2007. 352 S.
7. Ehmman, H. Vorbemerkung. In: *Affengeil: ein Lexikon der Jugendsprache*. 4., durchges. Aufl. München: C.H. Beck, 1996. S. 9–22.
8. Gehrken, S. *Geschlechtsspezifische Jugendsprache* [Електронний ресурс]. Universität Hannover, 1999. URL: http://www.fb1.uni-hannover.de/sdls/schlobi/jugend/jug_gehrkens.pdf.
9. Nave-Herz, R. *Jugendsprache*. In: *Handbuch der Familien- und Jugendforschung*. Bd. 2. Neuwied; Frankfurt am Main: Luchterhand, 1989. S. 625–633.
10. Nowotnick, M. *Jugend, Sprache und Medien: Untersuchungen zu Rundfunksendungen für Jugendliche*. Berlin; New York: de Gruyter, 1989. 416 S.
11. Балахтар, В. В., Балахтар, К. С. Адекватність та еквівалентність перекладу [Електронний ресурс]. URL: <http://www.confcontact.com/20110531/fk-balahtar.htm>
12. Schlobinski, P., Heins, H.-C. *Jugendliche und „ihre“ Sprache: Sprachregister, Jugendkulturen und Wertesysteme*. Opladen; Wiesbaden: Westdeutscher Verlag, 1998. 236 S.
13. Ramadan, D. *Wie modern ist dein Deutsch*. *Deutsch Perfekt*. 2017. No. 1. S. 40–42.

REFERENCES

1. Henne H. (2011) *Jugend und ihre Sprache: Darstellung, Materialien, Kritik* [Youth and its language: description, materials, critique] Berlin: Walter de Gruyter. 399 [in German]
2. Neuland E. (2008) *Jugendsprache* [Youth language] Tübingen, Basel: Francke Verlag. 222 [in German]
3. Löffler H. (2010) *Germanistische Soziolinguistik: Grundlagen der Germanistik* [German sociolinguistics: foundations of German studies] 4th ed. Berlin: Erich Schmidt Verlag. 222 [in German]
4. Webster's New Encyclopedic Dictionary (1995) youth [Youth] Rev. ed. 1210 [in English]
5. Beneke J. Untersuchung zu ausgewählten Aspekten der sprachlich-kommunikativen Tätigkeit Jugendlicher [Study of selected aspects of the linguistic and communicative activity of youth] URL: <http://duepublico.uni-duisburg-essen.de/servlets/DerivateServlet/Derivate-17213> [in German]
6. Chun M. (2007) *Jugendsprache in den Medien: Eine jugendsprachliche Analyse von Jugendromanen, Hip-Hop-Texten und Kinofilmen* [Youth language in the media: analysis of youth language in novels, hip-hop texts and films] Saarbrücken: VDM Dr. Müller. 352 [in German]
7. Ehmman H. (1996) *Vorbemerkung* [Preface] In: *Affengeil: ein Lexikon der Jugendsprache*. München: C.H. Beck. 9–22 [in German]
8. Gehrken S. (1999) *Geschlechtsspezifische Jugendsprache* [Gender-specific youth language] Universität Hannover URL: http://www.fb1.uni-hannover.de/sdls/schlobi/jugend/jug_gehrkens.pdf [in German]
9. Nave-Herz R. (1989) *Jugendsprache* [Youth language] In: *Handbuch der Familien- und Jugendforschung*. Vol. 2. Neuwied; Frankfurt am Main: Luchterhand. 625–633 [in German]
10. Nowotnick M. (1989) *Jugend, Sprache und Medien: Untersuchungen zu Rundfunksendungen für Jugendliche* [Youth, language and media: studies on radio programs for youth] Berlin; New York: de Gruyter. 416 [in German]
11. Balakhtar V., Balakhtar K. *Adekvatnist ta ekvivalentnist perekladu* [Adequacy and equivalence of translation] URL: <http://www.confcontact.com/20110531/fk-balahtar.htm> [in Ukrainian]
12. Schlobinski P., Heins H.-C. (1998) *Jugendliche und „ihre“ Sprache: Sprachregister, Jugendkulturen und Wertesysteme* [Youth and “their” language: language registers, youth cultures and value systems] Opladen; Wiesbaden: Westdeutscher Verlag. 236 [in German]
13. Ramadan D. (2017) *Wie modern ist dein Deutsch* [How modern is your German] *Deutsch Perfekt*. No. 1. 40–42 [in German]

Дата першого надходження статті до видання: 30.04.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 22.05.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.05.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

